

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Д-р. філолог. н., професор

В.Д. Шинкарук

«8» 06. 2020 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри педагогіки

Протокол №22 від «04» 06. 2020 р.

Завідувач кафедри

Р. В. Сопівник

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОПП «Професійна освіта.

(Аграрне виробництво, переробка

сільськогосподарської продукції

та харчові технології»

(О. В. Васюк)

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ**

Галузь знань: 01 «Освіта / Педагогіка»

Спеціальність: 015 «Професійна освіта»

Спеціалізація: 015.37 «Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології»

Освітньо-професійна програма: «Професійна освіта. (Аграрне
виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові
технології»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробники: к.пед.наук, асистент кафедри педагогіки Чередник Л.М.

Київ 2020

1.Опис освітнього компонента
«Основи педагогічної майстерності»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	«Бакалавр»	
Галузь знань	01 «Освіта»	
Спеціальність	015 «Професійна освіта»	
Спеціалізація	015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»	
Освітньо-професійна програма	«Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»	
Характеристика освітнього компонента		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники освітнього компонента для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	

2. Мета та завдання освітнього компонента

Особистість педагога в сучасному соціокультурному просторі розглядають як один з провідних чинників успішності вирішення складних освітніх завдань. Унікальний характер педагогічних ситуацій у реальному освітньому процесі школи, необхідність урахування ситуацій невизначеності та випереджального характеру, проектування різних форм організації педагогічного процесу вимагає високого рівня педагогічної майстерності, педагогічної культури, педагогічного мистецтва сучасного педагога.

Професійно-педагогічна підготовка сучасного педагога передбачає розвиток у нього уявлень про педагогічну діяльність як особистісно зорієнтовану педагогічну взаємодію, формування індивідуальної педагогічної позиції, оволодіння комплексом умінь і навичок педагогічної техніки, культури саморегуляції, форм і методів професійного самовдосконалення. Ці завдання вирішує курс «Основи педагогічної майстерності», важливою складовою частиною якого є самостійна робота студентів, зокрема робота над термінологічним апаратом.

Мета – сформувати навички педагогічної діяльності, її системного бачення, сприяти збагаченню педагогічного досвіду майбутніх викладачів, поглибити знання з теоретичних основ педагогіки і психології, інноваційних педагогічних технологій, культури педагогічного спілкування; формувати практичні уміння і навички майстерності викладання, педагогічної культури та ерудиції.

Завдання: ознайомлення з теоретичними основами педагогічної майстерності викладача вищої школи; особливостями педагогічної техніки; майстерністю педагогічного спілкування; особливостями взаємодії викладача та аудиторії.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- сутність та особливості педагогічної діяльності викладача ВНЗ;
- визначення педагогічної майстерності та її компоненти;
- загальні ознаки театрального та педагогічного мистецтва, принципи системи К.С.Станіславського та її особливості;
- особливості педагогічної техніки, її внутрішні та зовнішні компоненти;
- шляхи оволодіння педагогічною технікою;
- зміст, структуру та стилі педагогічне спілкування;
- проблеми взаємодії викладача та аудиторії;
- ознаки мовної культури викладача;

уміти:

- здійснювати аналіз педагогічних ситуацій;
- розв'язувати педагогічні задачі;
- ідентифікувати професійні якості ідеального педагога з власними;
- прогнозувати результат навчального та виховного процесу;
- адекватно сприймати і розуміти стан вихованця;
- активно впливати на співрозмовника (динамізм педагога);

- чітко, логічно, виразно висловлювати свої думки (дидактичні вміння);
- переконувати, використовуючи вербальні та невербальні засоби впливу;
- прогнозувати наслідки спілкування;
- раціонально моделювати та здійснювати самоконтроль власної поведінки;
- контролювати дихання, знімати м'язеве напруження;
- підтримувати естетику зовнішнього вигляду;
- виявляти педагогічний такт; керувати увагою та добирати прийоми активізації уваги студентів;
- регулювати міжособистісні стосунки вихованців;

Компетентностями, якими повинен володіти здобувач після вивчення дисципліни є наступні:

загальні:

- ЗК 7 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК 8 здатність працювати в команді та діяти з позиції лідера;
- СК1 здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності;
- СК 4 здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення;
- СК 6 здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень;
- здатність до оволодіння сучасними знаннями з метою самовдосконалення та розвитку загальної та професійної культури.
- здатність до творчої діяльності та системного мислення.
- здатність налагоджувати контакт у спілкуванні зі студентами, батьками (особами, які їх замінюють), колегами.
- здатність розробляти та реалізовувати стратегії, тактики і техніки взаємодії з людьми, заснованих на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень, організовувати спільну діяльність для досягнення суспільно значимих цілей, орієнтованих на прогрес.

3. Програма та структура освітнього компонента
для повного і скороченого терміну навчання денної і заочної форми навчання

Змістовий модуль I. Педагогічна майстерність викладача

Тема 1. Основні теоретичні положення

Визначення та зміст поняття «педагогічна майстерність». Рефлексія. Виявлення протипоказань до педагогічної діяльності викладача. Визначення рівнів оволодіння педагогічною майстерністю.

Тема 2. Сутність педагогічної діяльності викладача

Суспільна значущість професії викладача, її функції. Обов'язки викладача, його професійні функції. Поняття педагогічної діяльності, її структура. Професійно-педагогічна діяльність як мета-діяльність. Особливості педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу.

Тема 3. Педагогічна майстерність викладача та її елементи

Педагогічна майстерність викладача та ступені її розвитку. Провідні складові педагогічної майстерності. Педагогічні здібності та уміння. Педагогічна техніка викладача. Самовдосконалення викладача.

Тема 4. Педагогічна майстерність як мистецька дія

Педагогіка і мистецтво. Принципи «Системи Станіславського». Спільне та відмінне в діяльності актора і педагога.

Змістовий модуль II. Майстерність педагогічного спілкування

Тема 5. Зміст педагогічного спілкування

Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Педагогічне спілкування як діалог. Діалогічне педагогічне спілкування. Контакт у педагогічному діалозі.

Тема 6. Структура та стиль педагогічного спілкування

Структура педагогічного спілкування. Стиль педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії.

Тема 7. Комунікативна, перцептивна та інтерактивна сторони педагогічного спілкування

Визначення поняття «комунікативність», «доброзичливість».

Складність професійно-педагогічної комунікації.

Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування. Увага й увага викладача. Способи комунікативного впливу: переконування і навіювання. Взаємозв'язок переконування і навіювання як способів педагогічного впливу. Стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристика інтерактивного компонента педагогічної взаємодії.

Психолого-педагогічні вимоги до переконання. Умови ефективності переконуючої дії викладача. Шляхи побудови переконуючої дії.

Тема 8. Техніка саморегуляції психічного та фізичного стану

Педагогічні аспекти саморегуляції психічного та фізичного стану. Уміння керувати своїм станом як професійне вміння викладача. Характеристика методів саморегуляції. Суть та роль аутогенного тренування (АТ) у викладацькій діяльності. Релаксація та самонавіювання. Техніка виконання вправ на релаксацію та самонавіювання.

Змістовий модуль III. Взаємодія викладача та аудиторії

Тема 9. Проблеми взаємодії викладача та аудиторії

Взаємодія з аудиторією. Ознаки аудиторії, їх урахування в організації взаємодії викладача та аудиторії. Об'єктивні перешкоди контакту викладача й аудиторії та їх урахування в організації аудиторії.

Тема 10. Техніка мовлення викладача

Поняття й категорії техніки мовлення. Інтонація. Інтонаційно-виразні засоби мовлення. Логіко-інтонаційний аналіз мови. Мовні ноти. Провідні ознаки мовленнєвої культури викладача. Образність мови та засоби її створення.

Тема 11. Культура мови і мовлення педагога

Поняття та загальні ознаки мовної культури викладача. Мовна норма. Ясність, точність, логічність висловлювання. Образність мовлення: поняття, зміст, роль, засоби створення образності.

Тема 12. Самовиховання педагога – шлях формування педагогічної майстерності. Розвиток творчих здібностей викладача

Роль самовиховання у професійному становленні особистості педагога. Характеристика основних етапів самовиховання. Прийоми самовиховання.

Суть педагогічної творчості. Роль інтуїції у творчій діяльності викладача. Умови розвитку творчих здібностей викладача.

мови і мовлення педагога												
Тема 3. Техніка мовлення викладача	18	4	4			10						
Тема 4. Самовиховання педагога – шлях формування педагогічної майстерності. Розвиток творчих здібностей викладача.	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 3	44	12	12			20						
Усього годин	120	30	30			60						

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Педагогічна майстерність викладача	
1	Основні теоретичні положення Визначення та зміст поняття «педагогічна майстерність». Рефлексія. Виявлення протипоказань до педагогічної діяльності викладача. Визначення рівнів оволодіння педагогічною майстерністю.	2
2	Сутність педагогічної діяльності викладача Суспільна значущість професії викладача, її функції. Обов'язки викладача, його професійні функції. Поняття педагогічної діяльності, її структура. Професійно-педагогічна діяльність як мета-діяльність. Особливості педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу.	2
3	Педагогічна майстерність викладача та її елементи Педагогічна майстерність викладача та ступені її розвитку. Провідні складові педагогічної майстерності. Педагогічні здібності та уміння. Педагогічна техніка викладача. Самовдосконалення викладача.	2
4	Педагогічна майстерність як мистецька дія Педагогіка і мистецтво. Принципи «Системи Станіславського». Спільне та відмінне в діяльності актора і педагога.	2
	Змістовий модуль 2. Майстерність педагогічного спілкування	
5	Зміст педагогічного спілкування Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Педагогічне спілкування як діалог. Діалогічне педагогічне спілкування. Контакт у педагогічному діалозі.	2
6	Структура та стиль педагогічного спілкування Структура педагогічного спілкування. Стиль педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії.	4
7	Комунікативна, перцептивна та інтерактивна сторони педагогічного спілкування Визначення поняття «комунікативність», «доброзичливість». Складність професійно-педагогічної комунікації. Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування. Увага й уважність викладача. Способи комунікативного впливу: переконування і навіювання. Взаємозв'язок переконування і навіювання як способів педагогічного впливу. Стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристика інтерактивного компонента педагогічної взаємодії. Психолого-педагогічні вимоги до переконання. Умови ефективності переконуючої дії викладача. Шляхи побудови переконуючої дії.	2

8	Техніка саморегуляції психічного та фізичного стану Педагогічні аспекти саморегуляції психічного та фізичного стану. Уміння керувати своїм станом як професійне вміння викладача. Характеристика методів саморегуляції. Суть та роль аутогенного тренування (АТ) у викладацькій діяльності. Релаксація та самонавіювання. Техніка виконання вправ на релаксацію та самонавіювання.	2
	Змістовий модуль 3. Взаємодія викладача та аудиторії	
9	Проблеми взаємодії викладача та аудиторії Взаємодія з аудиторією. Ознаки аудиторії, їх урахування в організації взаємодії викладача та аудиторії. Об'єктивні перешкоди контакту викладача й аудиторії та їх урахування в організації аудиторії.	2
10	Техніка мовлення викладача Поняття й категорії техніки мовлення. Інтонація. Інтонаційно-виразні засоби мовлення. Логіко-інтонаційний аналіз мови. Мовні ноти. Провідні ознаки мовленнєвої культури викладача. Образність мови та засоби її створення.	4
11	Культура мови і мовлення педагога Поняття та загальні ознаки мовної культури викладача. Мовна норма. Ясність, точність, логічність висловлювання. Образність мовлення: поняття, зміст, роль, засоби створення образності.	4
12	Самовиховання педагога – шлях формування педагогічної майстерності. Розвиток творчих здібностей викладача Роль самовиховання у професійному становленні особистості педагога. Характеристика основних етапів самовиховання. Прийоми самовиховання. Суть педагогічної творчості. Роль інтуїції у творчій діяльності викладача. Умови розвитку творчих здібностей викладача.	2
	Разом лекційних годин	30

6.Теми семінарських занять
Не передбачено навчальним планом

7.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Педагогічна майстерність викладача	
1	Основні теоретичні положення Визначення та зміст поняття «педагогічна майстерність». Рефлексія. Виявлення протипоказань до педагогічної діяльності викладача. Визначення рівнів оволодіння педагогічною майстерністю.	2
2	Сутність педагогічної діяльності викладача Суспільна значущість професії викладача, її функції. Обов'язки викладача, його професійні функції. Поняття педагогічної діяльності, її структура. Професійно-педагогічна діяльність як мета-діяльність. Особливості педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу.	2
3	Педагогічна майстерність викладача та її елементи Педагогічна майстерність викладача та ступені її розвитку. Провідні складові педагогічної майстерності. Педагогічні здібності та уміння. Педагогічна техніка викладача. Самовдосконалення викладача.	2
4	Педагогічна майстерність як мистецька дія Педагогіка і мистецтво. Принципи «Системи Станіславського». Спільне та відмінне в діяльності актора і педагога.	2
	Змістовий модуль 2. Майстерність педагогічного спілкування	
5	Зміст педагогічного спілкування Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Педагогічне спілкування як діалог. Діалогічне педагогічне спілкування. Контакт у педагогічному діалозі.	2
6	Структура та стиль педагогічного спілкування Структура педагогічного спілкування. Стиль педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії.	4
7	Комунікативна, перцептивна та інтерактивна сторони педагогічного спілкування Визначення поняття «комунікативність», «доброзичливість». Складність професійно-педагогічної комунікації.	2

	Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування. Увага й увага викладача. Способи комунікативного впливу: переконування і навіювання. Взаємозв'язок переконування і навіювання як способів педагогічного впливу. Стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристика інтерактивного компонента педагогічної взаємодії. Психолого-педагогічні вимоги до переконання. Умови ефективності переконуючої дії викладача. Шляхи побудови переконуючої дії.	
8	Техніка саморегуляції психічного та фізичного стану Педагогічні аспекти саморегуляції психічного та фізичного стану. Уміння керувати своїм станом як професійне вміння викладача. Характеристика методів саморегуляції. Суть та роль аутогенного тренування (АТ) у викладацькій діяльності. Релаксація та самонавіювання. Техніка виконання вправ на релаксацію та самонавіювання.	2
	Змістовий модуль 3. Взаємодія викладача та аудиторії	
9	Проблеми взаємодії викладача та аудиторії Взаємодія з аудиторією. Ознаки аудиторії, їх урахування в організації взаємодії викладача та аудиторії. Об'єктивні перешкоди контакту викладача й аудиторії та їх урахування в організації аудиторії.	2
10	Техніка мовлення викладача Поняття й категорії техніки мовлення. Інтонація. Інтонаційно-виразні засоби мовлення. Логіко-інтонаційний аналіз мови. Мовні ноти. Провідні ознаки мовленнєвої культури викладача. Образність мови та засоби її створення.	4
11	Культура мови і мовлення педагога Поняття та загальні ознаки мовної культури викладача. Мовна норма. Ясність, точність, логічність висловлювання. Образність мовлення: поняття, зміст, роль, засоби створення образності.	4
12	Самовиховання педагога – шлях формування педагогічної майстерності. Розвиток творчих здібностей викладача Роль самовиховання у професійному становленні особистості педагога. Характеристика основних етапів самовиховання. Прийоми самовиховання. Суть педагогічної творчості. Роль інтуїції у творчій діяльності викладача. Умови розвитку творчих здібностей викладача.	2
	Разом годин практичних занять	30

8.Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

9. Контрольні питання для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Розкрийте суть поняття «педагогічна майстерність».
2. Назвіть та схарактеризуйте рівні оволодіння педагогічною майстерністю.
3. Схарактеризуйте поняття «рефлексія» по відношенню до педагогічної діяльності.
4. Розкрийте суспільну значущість професії викладача, її функції.
5. Схарактеризуйте обов'язки викладача, його посадові функції.
6. Розкрийте поняття і структуру педагогічної діяльності.
7. Схарактеризуйте особливості педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу.
8. Дайте визначення педагогічної майстерності викладача та ступенів її розвитку.
9. Назвіть та схарактеризуйте основні складники педагогічної майстерності.
10. Розкрийте зміст поняття «педагогічна техніка викладача».
11. Розкрийте зміст поняття «самовдосконалення викладача».
12. Дайте характеристику педагогічних умінь і здібностей.
13. Розкрийте суть поняття «педагогічне спілкування», його види і функції.
14. Дайте характеристику стилів педагогічного спілкування.
15. Розкрийте поняття педагогічної культури та культури педагогічного спілкування.
16. Схарактеризуйте моральну свідомість, моральну діяльність і моральні відносини як компоненти педагогічної етики.
17. Схарактеризуйте педагогічні аспекти саморегуляції психічного та фізичного стану.
18. Схарактеризуйте уміння керувати своїм станом як професійне вміння викладача.
19. Назвіть методи саморегуляції, дайте характеристику окремих із них.
20. Розкрийте суть та роль аутогенного тренування (АТ) у викладацькій діяльності.
21. Розкрийте зміст релаксації та самонавіювання як методів саморегуляції.
22. Дайте характеристику перцептивної сторони педагогічного спілкування.
23. Розкрийте значення стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристики інтерактивного компонента педагогічної взаємодії.

24. Назвіть та схарактеризуйте ознаки аудиторії, їх урахування в організації взаємодії викладача та аудиторії.
25. Розкрийте значення понять «педагогічний діалог», «контакт» у педагогічному діалозі.
26. Розкрийте особливості техніки мовлення викладача.
27. Розкрийте поняття «імідж викладача» та «акторська майстерність викладача».
28. Назвіть та схарактеризуйте провідні ознаки мовленнєвої культури викладача.
29. Розкрийте загальні ознаки мовної культури викладача.
30. Розкрийте роль самовиховання у професійному становленні особистості педагога.
31. Розкрийте роль інтуїції у творчій діяльності викладача.
32. Розкрийте поняття «образність мови», назвіть та схарактеризуйте критерії образності мовлення викладачів.
33. Розкрийте техніку та умови педагогічного переконання.
34. Назвіть об'єктивні перешкоди контакту викладача й аудиторії та їхнє врахування в організації аудиторії.
35. Схарактеризуйте проблеми взаємодії викладача з аудиторією та шляхи їх уникнення.
36. Схарактеризуйте стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристику інтерактивного компонента педагогічної взаємодії.
37. Проаналізуйте способи комунікативного впливу: переконування і навіювання.
38. Визначте суть понять «комунікативність», «доброзичливість». Розкрийте складність професійно-педагогічної комунікації.
39. Розкрийте суть та роль аутогенного тренування (АТ) у викладацькій діяльності.
40. Назвіть та схарактеризуйте умови ефективності переконуючої дії викладача.

Приклади тестових завдань

1. *Серед поданих визначень оберіть те, яке Не відображає поняття «педагогічна діяльність»*

А) складова цілісної системи професійної діяльності, що має соціономічний характер і реалізується як управління фахівця у галузі освіти процесом самостійної діяльності учнів і студентів різних типів навчальних закладів з учіння, виховання, професійного й особистісного розвитку;

Б) діяльність спеціально підготовленого професіонала, спрямована на перетворення особистості учня;

В) професійна активність педагога, спрямована на рефлексивне управління діяльністю учнів у навчально-виховному процесі за допомогою різних засобів педагогічного впливу.

Г) провідна форма вдосконалення професійної компетентності, що полягає в засвоєнні, оновленні, поширенні й поглибленні знань, узагальненні досвіду шляхом цілеспрямованої, системної самоосвітньої роботи, спрямованої на саморозвиток та самовдосконалення особистості

2. Серед характерологічних особливостей творчої особистості виділяють

А) відхилення від шаблону;

Б) оригінальність;

В) ініціативність;

Г) наполегливість;

Д) висока самоорганізація;

Е) працездатність;

Є) всі названі вище.

3. Серед поданих тверджень оберіть те, яке розкриває суть поняття "педагогічна творчість"

А) діалектична взаємозумовленість впливу на розвиток як дитини, так і самого вчителя зовнішнього і внутрішнього саморуху особистості;

Б) співтворчий характер щодо суб'єкта-об'єкта педагогічної діяльності;

В) педагогічна діяльність, спрямована на розвиток потенційних можливостей кожного учня у навчально-виховному процесі;

Г) створення сприятливих психолого-педагогічних умов для розвитку потенційних можливостей кожного учня в навчально-виховному процесі.

4. Серед поданих оберіть функції педагогічної рефлексії

А) мотиваційна

Б) мислетворча

В) гносеологічна

Г) організаторська

Д) проєктувальна

Е) номінативна

5. Серед поданих визначень оберіть те, яке розкриває суть поняття «педагогічне спілкування»

А) форма комунікативної взаємодії вчителя з учнями, їхніми батьками, колегами, яка має певні педагогічні функції й спрямована на створення сприятливого психологічного клімату, що дає можливість забезпечувати реалізацію завдань освітнього процесу та формування особистості;

Б) процес створення умов для обміну ставленнями, переживаннями, допомагає самоутвердженню школяра в колективі, забезпечує співробітництво і співтворчість у класі;

В) процес, спрямований на забезпечення рівності психологічних позицій, взаємній гуманістичній спрямованості, активності педагога та учнів, взаємопроникненні їх у світ почуттів та переживань.

6. Серед поданих оберіть форми переконання у процесі педагогічного спілкування

- А) розповідь
- Б) візуалізація
- В) бесіда
- Г) лекція
- Д) проектування
- Е) доведення

7. Серед поданих методів оберіть ті, що належать до числа методів словесного впливу

- А) інформаційний
- Б) показовий
- В) демонстраційний
- Г) взаємоосвіти
- Д) самоосвіти
- Е) пошуковий
- Є) експериментальний
- Ж) дискусійний

8. Оберіть варіант, де названо основні стратегії взаємодії

А) конструктивність, консенсус, пристосування, уникнення, обговорення

- Б) суперництво, уникнення, пристосування, компроміс, співробітництво
- В) змагання, співробітництво, самоосвіта, компроміс, демократизм

9. Серед названих характеристик оберіть ті, що розкривають бар'єри у спілкуванні

- А) соціальний
- Б) національний
- В) фізичний
- Г) психологічний
- Д) прагматичний
- Е) естетичний

10. Серед поданих понять оберіть ті, що називають малоефективні моделі спілкування

- А) мольберт
- Б) монблан
- В) китайська стіна
- Г) айсберг
- Д) локатор
- Е) лектор
- Є) друг

10.Методи навчання

- словесні (розповідь, пояснення, лекційний метод),
- практичні (вправа, практична робота, конкурс педагогічної майстерності),
- наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).
- усне опитування (фронтальне, індивідуальне);
- самостійні роботи у формі тестування та розгорнутих відповідей на запитання;
- творчі завдання;
- метод моделювання;
- метод проектів;
- робота в групах;
- тестові завдання;
- редагування текстів різних жанрів;
- підготовка рефератів та доповідей;
- самостійні письмові роботи;
- аналіз власних і чужих публічних виступів та самостійне оцінювання,
- складання запитань до теми чи розділу;
- дискусія, обговорення;
- модульний тестовий контроль;
- самоконтроль.

11.Форми контролю

Індивідуальна і фронтальна перевірка знань, підсумковий контроль (іспит).

12.Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол №6 з табл.1.

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю	74-81

		грубих помилок	
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік	35-59
		(позитивну оцінку)	
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни R ДИС (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи RHP (до 70 балів): $R \text{ ДИС} = RHP + RAT$.

13.Методичне забезпечення

НМК з дисципліни, база тестових завдань.

14.Рекомендована література

Основна

1. Брюховецька О.В. Педагогічна майстерність викладача вищої школи: навч.-метод. комплекс. Київ : АПН України, Ун-т менедж. освіти, 2009. 56 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка. К. : Академія, 2001.
3. Гончар О.В. Форми і методи педагогічної взаємодії учасників навчального процесу в системі вищої школи другої половини XX століття. URL: www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ppmb/texts/2010_5/10govxxc.pdf
4. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К., 1997. С. 257.
5. Горальский Анджей. Правила тренінгу творчості. Львів, ВНТЛ, 1998. 52с.

6. Декларація принципів толерантності. *Педагогіка толерантності*. 1999. № 3-4. С. 175.
7. Кіліченко О. І. Професійно-педагогічний тренінг. Івано-Франківськ, 2000. С. 4-10.
8. Ковальчук Л. О. Основи педагогічної майстерності: навч. посіб. Львів: Вид центр ЛНУ, 2007. 608 с.
9. Основи педагогічної майстерності (для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта): навч.-метод. посібник. Упоряд. Наталія Мачинська, Анна Федорович, Наталія Яремчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.
10. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід. Автор-упорядник О. І. Кіліченко. Івано-Франківськ, 2012. 206 с.
11. Педагогічна майстерність: Підручник. За ред. І. А. Зязюна. К.: Вища шк., 1997. 349 с.
12. Педагогічна майстерність сучасного вчителя: теорія і практика: підручник. Бельчева Т. Ф., Ізбаш С. С., Елькін М. В. [та ін.]. 2-ге вид. Мелітополь : Видавничий дім ММД, 2012. 364 с.
13. Педагогічна творчість і майстерність: хрестоматія. Укл. Н. В. Гузій. К.: ІЗМН, 2000.
14. Ягупов В. В. Педагогіка. К.: Либідь, 2002. С. 353- 363.

Додаткова

1. Барабаш Ю. Г. Педагогічна майстерність: теор. й навч.- метод. основи: навч. посіб. Луцьк: Вежа, 2006. 486 с.
2. Баранова Н. П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Харків: Основа, 2012. 159 с.
3. Вайніленко Т. В. Основи професійного самовдосконалення педагога: метод. реком. Київ: НІГУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. 20 с.
4. Васянович Г. П. Педагогічна етика: навч.-метод. посіб. Львів: Норма, 2005. 343 с.
5. Виговська О. Творча педагогічна діяльність як особистісно орієнтована. Авторська концепція, технологія . *Директор школи*. 2002. № 4. С. 70–76.
6. Винник В. 100 порад: як отримати задоволення від роботи і уникнути емоційного вигорання. Київ: Літера ЛТД, 2010. 174 с.
7. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : навч. посіб. Київ: Академія, 2006. 256 с.
8. Галатюк Ю. Творча функція навчання. *Шлях освіти*. 2000. № 3. С. 33–38.
9. Кобрій О. М. Основи педагогіки: навч. посіб. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2008. 263 с.
10. Потоцька Ю. В. Особливості педагогічних конфліктів: шляхи вирішення. *Соціальний педагог*. 2014. № 3. С. 49–52.